

Er du fargeblind?

Hansen, Egill:

Color Blindness? What to Know if You're Diagnosed With Color Blindness.

Charleston SC: Amazon-books, 2014.

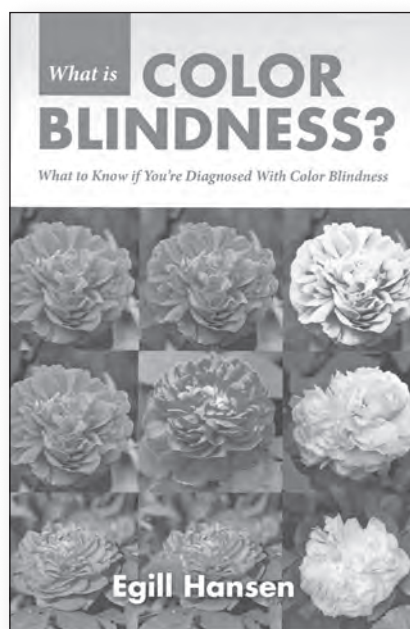
ISBN 978-1492201168

160 s. Pris: USD 28.69

Michael 2014; 11: 557–8.

Mange vil kjenne forfatteren av denne boken, den profilerte øyelege med praksis i Oslo sentrum og tidligere seksjonsoverlege ved Øyeavdelingen på Rikshospitalet, Egill Hansen (f. 1929). Han har blant annet fargeblindhet som spesialområde, og ga ut den foreliggende bok på norsk i 2010.¹ Nå er den altså kommet i en amerikansk utgave.

Dette er en bok som er morsom å lese, og man lærer mye. Egill Hansen har lykket med en form hvor han formidler fagstoff slik at det fenger interessen og kan leses med utbytte av folk på hele skalaen fra lek til lærd. Som rød-grønn-fargeblind er denne anmelder naturligvis spesielt interessert, men det er slett ikke nødvendig å ha den tilnærmingen. Her får man vite hvor hyppige vansker med fargesynet er i befolkningen, litt om tilstandens historie, hva fargeblindhet egentlig består i, hvordan fargesynet testes, konsekvenser av fargeblindhet – og om forholdet mellom fargesyn og bildekunst.

1 Hansen E. *Fargeblindhet*. Oslo: Gyldendal Akademisk 2010.

Fargeblindhet har et interessant trekk ved seg, nemlig at det egentlig ikke er noe man bare *har selv*. Fargeblindhet har man *i forhold til andre og til omgivelsene*. Å se og å oppleve farger er subjektivt. Hver enkelt av oss vet ikke nøyaktig hvordan andre opplever f. eks. farger. At jeg åpenbart ser rødt svakere enn andre, hadde jeg vel kunnet leve i lykkelig uvitenhet om, hvis det ikke hadde vært for en lyslukker av en skolelege som med sadistisk stemme listet opp for meg alle de spennende yrkene som jeg ikke kunne velge når jeg ble stor.

Hansens bok gir her en del å tenke på. Hvor mange som egentlig har vært fargesvake opp gjennom tidene, er vanskelig å vite, fordi det ikke har vært situasjoner der dette har blitt testet. Det er mest menn det dreier seg om, og hvis man regner at det nå er ca. 8% av den norske befolkningens menn som har en fargesvakhet, er dette i Norge ca. 200 000 personer. Det er egentlig svært mange.

Tilstanden har vært kjent nokså bra i ethvert fall godt over hundre år. Likevel fortsetter hele verden å bruke rødt og grønt til å signalisere med. Kabler kommer med fargekoder som 8% potensielle elektromontører får problemer med. Osv.

Gad vite om de unge damer som pynter seg med rosa klær skjønner at de bare virker tiltrekkende på 92% av det annet kjønn, og ser skitne og ufikse ut for de resterende 8%?

Hansens *Color Blindness?* er ikke bare en fagbok, den er en morsom gavebok!

Øivind Larsen
Institutt for helse og samfunn
Universitetet i Oslo
oivind.larsen@medisin.uio.no